

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-VO

NTC-SCHOOL DE TULP

School : NTC-VO De Tulp, Burkina Faso
Plaats : Ouagadougou, Burkina Faso
BRIN-nummer : 28WJ

Datum schoolbezoek : 23 en 25 november 2016
Datum vaststelling : 12 januari 2017

Inhoud

- 1   Inleiding 5
- 2   Kwaliteitsprofiel 7
- 3   Beschouwing 11
- 4   Vervolg van het toezicht 15

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs bezocht NTC-VO De Tulp, Ouagadougou, Burkina Faso in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011.

Bij dit kwaliteitsonderzoek doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve rol van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit de zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Doorgaans is dit alleen bij onafhankelijk onderzoek door derden het geval.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben. Het betreft onder andere een onderwijskundig jaarverslag, een verbeterplan en een zelfevaluatie. De inspectie heeft de informatie uit deze documenten bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd;
- Schoolbezoek, waarbij in de klas voortgezet onderwijs (gecombineerd met groep 7 en 8) de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal;
- Gesprekken met de directeur/leraar over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprekken met het bestuur, leerlingen, leraren en ouders.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de directeur/leraar. Daarbij was een vertegenwoordiging van het bestuur aanwezig.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken. In de rapporten vanaf schooljaar 2013-2014 is hierin voor iedere bezochte ntc-school apart informatie opgenomen over de aanpak en de gevolgen van de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland vanaf januari 2014.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 Kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.

	1	2	3	4	5
1.1 * De leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht. .					•
1.2 * De leerlingen lopen weinig vertraging op in de opleiding.			•		

Kwaliteitsaspect 2: De aangeboden leerinhouden zijn gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen en de voorbereiding op vervolgonderwijs of arbeidsmarkt en samenleving.

	1	2	3	4
2.1 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de onderbouw voldoen aan de kerndoelen				•
2.2 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de bovenbouw zijn dekkend voor de examenprogramma's.				•
2.3 De school met taalzwakke leerlingen heeft een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.				•

Kwaliteitsaspect 3: De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

	1	2	3	4
3.1 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.				•
3.2 Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen is beperkt.				•
3.3 De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.				•

Kwaliteitsaspect 4: Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.

	1	2	3	4
4.1 Ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				•
4.2 De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.			•	
4.3 Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school.			•	
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Kwaliteitsaspect 5: De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken

	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.				•
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				•

Kwaliteitsaspect 6: De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

	1	2	3	4
6.1 De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.			•	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 7: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen			•	
7.3 De school gebruikt informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

	1	2	3	4
8.1 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.2 * De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.3 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitsaspect 9: De school zorgt systematisch voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.				•
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6 De school waarborgt de kwaliteit van de examens en van andere toetsinstrumenten.			•	
9.7 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Naleving

	Ja	nee
N1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N2b In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima.	•	

3 Beschouwing

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op NTC-VO De Tulp, Ouagadougou, Burkina Faso en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Dit rapport beschrijft het voortgezet onderwijs, over het primair onderwijs brengt de inspectie een afzonderlijk rapport uit.

Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

De Tulp biedt sinds 1987 onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur (NTC) aan op het niveau van het primair en het voortgezet onderwijs. De school telt momenteel 26 leerlingen, waarvan drie peuters en één leerling in het voortgezet onderwijs. Het leerlingenaantal is de laatste jaren – ondanks de sluiting van de Nederlandse ambassade in Ouagadougou - redelijk stabiel gebleven en schommelt tussen de 20 en 30 leerlingen. Alle leerlingen krijgen les van dezelfde leraar die tevens de directeur is van de school. Zij is vanaf het schooljaar 2015-2016 aan de school verbonden. De Tulp beschikt over een eigen lesruimte - drie lokaaltjes en een toiletruimte - in een afgesloten deel van de Ecole Supérieure de Techniques Avancées (ESTA). De school heeft momenteel niet de beschikking over een vaste internetaansluiting en werkt daarom indien nodig met mobiel internet. Dankzij sponsoring van een ICT-bedrijf wordt er op korte termijn een vaste en snelle internetaansluiting gerealiseerd op de school.

De leerlingen op De Tulp volgen dagonderwijs op een Franstalige of Engelstalige school en zijn over het algemeen afkomstig uit gezinnen waar meerdere talen worden gesproken. Ongeveer een derde van de leerlingen heeft een Vlaamse achtergrond. Voor de meeste leerlingen is Nederlands de tweede taal, voor een enkeling is het de eerste taal. Er is daarnaast één zogenaamde richting-3 leerling die de Nederlandse taal nauwelijks beheerst. Deze leerling krijgt samen met een aantal volwassenen die de Nederlandse taal willen leren in een aparte groep. Ook is er op de school één leerling met zeer specifieke onderwijsbehoeften, voor deze leerling is een speciale begeleidster ingeschakeld die tijdens de les deze leerling één-op-één begeleidt.

Het bestuur bestaat uit vier personen en is de laatste jaren vrij stabiel van samenstelling, drie van de vier bestuursleden maken al langer dan drie jaar deel uit van het bestuur. Het bestuur is zeer betrokken bij de school en houdt zich onder andere bezig met de pr, financiën (waaronder fondsenwerving en crowdfunding) en bemensing van de school.

Aanpak en gevolgen bezuinigingen

De school heeft de afgelopen jaren financieel quitte gespeeld doordat zij alleen de hoognodige uitgaven heeft gedaan en heeft daardoor momenteel nog een financiële reserve. Nu de subsidie volledig wegvalt zal zij – bij gelijkblijvende inkomsten - moeten gaan interen op deze reserve. De school probeert via onder andere fondsenwerving en crowdfunding extra inkomsten te genereren waardoor er weer geïnvesteerd kan gaan worden in bijvoorbeeld de aanschaf van nieuwe

methodes en ander lesmateriaal. Dit lukt tot op heden goed waardoor het voortbestaan van de school niet direct in gevaar is. De school hanteert verschillende categorieën wat betreft de ouderbijdrage. Enerzijds is deze afhankelijk van de werkgeversbijdrage en anderzijds van het inkomen van de ouders. De laatste jaren zijn de bijdragen van de verschillende categorieën vrijwel gelijk gebleven omdat het plafond van de financiële draagkracht bij veel ouders bereikt is.

Algemeen beeld

NTC-school De Tulp levert over het geheel genomen voldoende tot goede kwaliteit. Alle indicatoren zijn tenminste als voldoende beoordeeld. De sterke pedagogische en didactische kwaliteiten van de directeur/leraar dragen in hoge mate bij aan de kwaliteit van de school. De lessen kenmerken zich door een prettige sfeer, een gedegen en vlotte aanpak van de leraar en een actieve leerhouding. Betrokkenen met wie de inspectie gesproken heeft geven aan heel tevreden te zijn over de Nederlandse lessen. Daarnaast is er sprake van een actief en betrokken bestuur dat de directeur/leraar op zeer uiteenlopende aspecten ondersteunt en tevens dient als haar sparringpartner.

Toelichting

Opbrengsten

De school heeft de laatste jaren alleen leerlingen op het niveau van de onderbouw van het voortgezet onderwijs gehad. Daarom kan de inspectie de examenresultaten niet beoordelen. De inspectie stelt vast dat de leerlingen over de afgelopen jaren bezien in de onderbouw geen onnodige vertraging oplopen. De diplomagerichtheid kan worden verbeterd door bijvoorbeeld toe te werken naar de examens van het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT). Dat bevordert onder andere de kansen van leerlingen om vervolgonderwijs in Nederland te volgen.

Onderwijspraktijk

Het leerstofaanbod op de Tulp is dekkend voor de kerndoelen Nederlands die gelden in de onderbouw. Ook de inrichting van de lokalen draagt bij aan het verwerven van de Nederlandse taal.

De school heeft voldoende onderwijstijd gepland, de school realiseert de als minimumeis gestelde 120 uur contacttijd op jaarbasis. De school geeft drie uur per week les, daarnaast organiseert de school nog een aantal cultuurdagen. Verder geeft de school wekelijks huiswerk. Er is weinig sprake van verzuim en als er bijvoorbeeld door ziekte te veel lessen uitvallen last de directeur/leraar extra lesmomenten in om de gemiste onderwijstijd in te halen.

Uit het gesprek dat de inspectie met enkele ouders voerde komt naar voren dat zij veel waardering hebben voor de school. Hun kinderen gaan graag naar de Nederlandse school en zij vinden dat ze veel vooruitgang boeken. De leerlingen met wie de inspectie heeft gesproken bevestigen dit beeld. De ouders voelen zich betrokken bij het onderwijs aan hun kinderen en zijn tevreden over de wijze waarop zij op de hoogte worden gehouden van de vordering van hun kinderen en algemene schoolzaken. Op de Facebookpagina van de school worden regelmatig foto's geplaatst, dit wordt door de ouders erg gewaardeerd. Ook vinden de ouders de cultuurdagen een belangrijk onderdeel van het onderwijs, enerzijds omdat de kinderen zo voeling blijven houden met de Nederlandse en Vlaamse cultuur, anderzijds vanwege het verbindende effect in de Nederlandstalige gemeenschap. De ouders geven aan het een goed idee te vinden om - vooral in de lagere groepen - met enige regelmaat op de hoogte

gehouden te worden van hetgeen er in de klas aan bod is geweest en gaat komen. Hierdoor kunnen zij ook thuis beter aansluiten op het Nederlandse taalaanbod in de klas.

Door de respectvolle pedagogische aanpak van de directeur/leraar verlopen de lessen in een prettige en veilige sfeer. Hierdoor heerst er een prettig werkklimaat waarin leerlingen de focus volledig op het leren kunnen richten. Vanwege de onrustige situatie in Burkina Faso (recentelijk heeft er een staatsgreep en een aantal aanslagen plaatsgevonden) heeft de school een uitgebreid veiligheidsbeleid opgesteld waarin onder andere helder en concreet verwoord is wat het protocol is bij calamiteiten.

De lessen kenmerken zich door een duidelijke uitleg, een vlot tempo, een gestructureerde aanpak van de directeur/leraar, hetgeen leidt tot een actieve leerhouding. Daarnaast blijkt tijdens de lessen dat de directeur/leraar de woordenschatdidactiek goed kan toepassen in haar dagelijkse lessen. Door de leerling nauwgezet te volgen in zijn ontwikkeling en eventuele stagnaties direct te signaleren en - op basis van foutenanalyses - te repareren slaagt de directeur/leraar erin aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerling. De directeur/leraar stemt de weektaak hierop af, bijvoorbeeld door te variëren in het niveau en/of de hoeveelheid van de oefenstof die verwerkt moet worden. Hierdoor kan de individuele zorg opgenomen worden in het primaire proces van het lesgeven. Daarnaast is het afgelopen jaar gestart met het afnemen van een methodeonafhankelijke toets. Dit wordt gecontinueerd, om financiële redenen gaat dit waarschijnlijk samen met andere scholen in de regio gebeuren. Er ligt nog een kans om leerlingen meer te betrekken bij de eigen ontwikkeling en daarmee het eigenaarschap te bevorderen. Bijvoorbeeld door samen de genoemde leerdoelen en de voortgang hiervan te bespreken en eventueel toe te werken naar een diploma. De directeur/leraar heeft indien nodig contact met de dagschool over de leerlingvorderingen of over andere onderwijsinhoudelijke zaken.

Kwaliteitszorg

Het bestuur ziet zich vooral als ondersteunend voor de directeur/leraar en vaart wat betreft de onderwijsinhoudelijke kwaliteit van de school op de directeur/leraar, zij agendeert dan ook de aandachtspunten op dit gebied. Tijdens de bestuursvergaderingen, of eerder indien nodig, worden onder andere deze punten besproken. Daarnaast houdt het bestuur zich bezig met de voorwaarden voor het onderwijs zoals de pr, financiën (waaronder fondsenwerving en crowdfunding) en bemensing van de school.

De school heeft onlangs de kwaliteit van haar onderwijs geëvalueerd, onder meer door gebruik te maken van de zelfevaluatie-instrumenten van de Stichting NOB en door het afnemen van een ouderenquête. De school heeft nog geen cyclische aanpak wat betreft de zelfevaluatie en de ouderenquête. De inspectie raadt de school aan na te denken over de frequentie waarmee zowel de zelfevaluatie als de ouderenquête wordt afgenomen en dit op te nemen in een meerjarenplanning.

De directeur/leraar professionaliseert zich onder meer door deel te nemen aan de jaarlijkse bijscholing van de Stichting NOB en door regelmatig gebruik te maken van de ondersteuning die zij bieden. Daarnaast heeft zij enkele collega's op andere ntc-scholen als sparringpartner. De school maakt jaarlijks een onderwijskundig verslag. Daarin verantwoordt zij zich onder meer over de leerresultaten en de onderwijstijd. Tevens stelt de school een verbeterplan op waarin doelen en werkwijzen duidelijk zijn vastgelegd. Door dit alles werkt de school planmatig aan verbeteringen van haar onderwijs. Momenteel is het echter niet altijd helder hoe bijvoorbeeld het schoolplan, het zelfevaluatie-instrument,

de ouderenquête en het jaarverslag zich verhouden tot de doelen zoals die in het verbeterplan zijn opgenomen. Zowel het verbeterplan als het schoolplan worden regelmatig door de directeur/leraar en het bestuur gezamenlijk geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Zoals op veel ntc-scholen zijn er regelmatig wisselingen op de school, enerzijds van de leerlingen anderzijds van de directeur/leraar. Ondanks dat het bestuur op De Tulp – zoals gezegd – vrij stabiel is blijft de borging van de kwaliteit van het onderwijs een belangrijk aandachtspunt. De school borgt de kwaliteit door alle kwaliteitsdocumenten te verzamelen. Daarnaast worden ook de leerlingdossiers inclusief de leerresultaten overzichtelijk bewaard. Ook heeft de school een uitgebreid en praktisch handboek voor nieuwe leraren dat steeds geactualiseerd wordt.

4 Vervolg van het toezicht

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.

